

Sorgligt att EU:s nya system för utsläppsrätter skjuts upp

Lysekilsposten 2025-11-13

EU:s utsläppshandelssystem ETS infördes för 20 år sedan och har framgångsrikt bidragit till att de fossila växthusgasutsläppen från en mängd stora industrier har minskat markant. Nu är det dags igen.

Ett nytt utsläppshandelssystem ETS 2 ska införas 2027. Det omfattar fossila koldioxidutsläpp från framför allt trafiken och uppvärmning av byggnader. Leverantörer av bränsle kommer då att få köpa utsläppsrätter. För varje ton koldioxid som deras bensin och diesel orsakar, måste de lämna in en utsläppsrätt till staten (Naturvårdsverket). Antalet utsläppsrätter kommer att minska för varje år och bensin och diesel blir allt dyrare, vilket leder till minskade koldioxidutsläpp.

Utmärkt. Precis som det var tänkt.

Priset på de klimatskadliga bränslena stiger alltså för varje år. Men det verkar inte så smakligt för bilanvändarna, så därför har regeringen lovat att kompensera dem för kommande prisökningar. Hur då? Jo, genom att sänka skatterna på bensin och diesel, så att priset vid pump inte stiger. Hur resonerar man egentligen?

Om priset inte stiger, kommer ju inte bränslekonsumtionen att minska, vilket är själva meningen med utsläppshandeln. Och inte nog med att man saboterar EU:s utsläppshandel, man håller dessutom tyst med att priset på bränslen efter några år kommer att stiga i allt högre takt, när utsläppsrätterna blir färre och dyrare.

Nu är det tyvärr så att det nya utsläppshandelssystemet inte kommer att räcka för att minska de svenska utsläppen i den takt EU kräver. Därför kommer det sannolikt också att införas ett nationellt utsläppshandelssystem i Sverige. Vad händer då? Bensin- och dieselpriserna stiger ännu mer. Nog borde allmänheten få reda på detta, så att man kan förbereda sig på en mindre bränsleberoende livsstil. Byta till kollektivtrafik, om det finns eller cykel och elbil från en bilpool.

Regeringen vet att majoriteten av befolkningen vill se tuffare tag mot klimatkrisen, så i stället för att ängsligt ge fossilbilägare billigare bränsle, borde man dela ut pengarna man får in från utsläppsrätterna till medborgarna på landsbygd och i glesbygd, som behöver bil i sitt dagliga liv. Sedan kan klimatministern stolt berätta för allmänheten att allt bränsle kommer att bli mycket dyrare, men det kommer att minska koldioxidutsläppen precis som det var tänkt och Sverige kan åter bidra till en friskare värld. En värld där även våra barnbarn kan leva och frodas.

Matts Hjertqvist, Klimatsvaret - CCL Sverige